

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

AVDÚKIÐ PUSJARARNAR!

Tað var óhugaligt at frætta um nítjan ára gamlan drong, sum endaði í óviti á Landssjúkrahúsinum eftir at hann eftir øllum at døma hevur tikið harðari rúsevni á Summarfestivalinum. Familjan hevur roynt í miðlunum at sóknast eftir fólki, sum kanska kunnu greiða læknumum frá, hvørji evni drongurin hevur tikið.

Tað er øllum greitt, at rúsevni millum ung er ein stórir trupulleiki í Føroyum. Men hví koma vit ikki einum slíkum trupulleika til lívs? Vit eru eitt lítið samfelag, har øll kenna øll so at siga, og tað danska politið, sum hevur størsta upplýsingarprosentíð.

Víst eru tað tey, sum smugla

rúsevni til egna nýtslu so ella so, men tá tað er so lætt at fáa fatur á rúsevnum, so má tað bera til at avdúka tey samvitskuleysu fólkin, sum gera sær dælt av slíkum. Løg-reglan hevur avdúkað onkrar klikur, og dómar hava verið harðir. Um teir eru nóg harðir, skal ikki verða mett um her.

Men okkurt brek er í skipanini hjá okkum. Umframt tey vesaligu menniskjuni, sum gera sær dælt av hesum, so eru tað so nógv onnur, sum ikki vilja hesum trupulleikanum til lívs. Og millum hesi fólk mugu teljast fólk úr øllum liðum í samfelagnum – alt frá lögreglu, tollarum, lærarum, fjølmíðlafólki og so framvegis. Tí um vit øll vildu

hesum trupulleika til lívs, so var tað ikki so lætt at vera pusjari í Føroyum, og so var tað ikki so lætt at seta rúsevni í umfar.

Tað er sjálvandi gott við upplýsing, tí upplýsing og aftur upplýsing er so mangan vegurin fram. Men tað er ikki bara tað, her mugu vit standa saman, allir liðir í samfelagnum, og avdúka teir medborgarar okkara, sum ríða so niðarlaga at gera sær dælt av ungum fólki, sum eru komin í óføri, og sum eisini vilja tjena sær pengar upp á at koma ungum fólki í óføri.

Aðrastaðni eru skipað brotsmannalið, sum standa fyri slíkum. Hjá okkum er heldur talan um nøkur ússalig skvatt, sum bara skulu

takast við harðari hond. Vit hava øll okkara fráboðanarskyldu. Í slíkum málum er tað okkara skylda at boða frá – og gera vit øll tað, so avmarka vit í øllum førum trupulleikan.

Men tað krevur eisini, at

politiska skipanin spælir við. Einaferð royndi Rás2 at lýsa trupulleikan við hassji. Tá varð endin, at Bill Justinussen meldaði Rás2 fyri at reklamera fyri hassji heldur enn at gera nakað annað við trupulleikan, enn at skerja játtanina til fyribyrging.

Eingin í Føroyum kann selja rúsevni, uttan at onnur frætta um tað. Vilja vit tað øll, so steðga vit rúsevnismissnýtsluni – fyrst og fremst við at taka hvørkratak um pusjararnar.

» Tað ber til at avdúka tey samvitskuleysu fólkin...

»I bagklogskabens klare lys«

Hendan vendingin var einaferð nógv brúkt í donskum politikki – og uttan at nýta donsku vendingina, so vil Annita á Fríðriksmørk fegin seta øll upp á pláss, sum hava lagt hana undir at vilja taka undir við uppskotinum hjá Kára á Rógvi og Jørgeni Niclasen um val í ótíð í september.

Tað var seinnapartin hósdeginn, at teir báðir

sendu út tíðindaskriv, har teir boðaðu frá, at teir fóru at leggja uppskot fram um nýval. Hetta varð endurgivið í fleiri miðlum seinnapartin hósdeginn og í tíðindunum í útvarpinum klokkan 18 hetta kvøldið.

Klokkan 23:26 hetta kvøldið opnar Annita á Fríðriksmørk eitt nýtt dokument í telduni og setist at skriva lesarabrævið, har hon beinleiðis sigur – eins og Jørgen og Kári, at vit skulu hava val í september:

»Nú er tíðin komin til nýval, so vit kunnu byrja frá byrjan av einum valskeiði, og ikki sum nú, har landsstýrisfólk mest sum eru desperat at fáa mál avgreidd áðrenn valið.

Tað líkist alt ov nógv eini roynd at fáa ein varða eftir seg heldur enn at geva málinum ta viðgerð, tað hevur uppiborið. Og tá er drívmeigin persónligur vinningur, sum lögmaður í løgmannsrøðuni

heldur eigur at verða orsök til nýval.

Dúgliga verður telvað við einum vali. Men so mikið eigur man at kunna rokna út, at áðrenn næsti mánaður er farin afturum, hevur lögtingsval verið!»

Ergo: Forkvinnan í tingbólkinum hjá Tjóðveldinum er samd við Jørgen og Kára um, at val skal vera í september! Men nú dregur frúan í land. Hon hevur ongantið sagt, at hon tekur undir við teimum báðum – og at hjartamálini skulu avgreiddast áðrenn.

– Vit meina tað, Annita. Tað er menniskjansligt at stiga við síðuna av. Men ikki serliga smart at boða frá vali samstundis sum Tjóðveldi hevur søguligan móguleika at fáa síni hjartamál samtykt. Og at skjóta eftir miðlunum er eitt sindur soleiðis... Tá var tað meira virðiligt at taka í egnan barm.

Men at valið verður framskundað, tað vistu vit øll.

Annita á Fríðriksmørk sigur nú, at hon meinti ikki tað, sum vit søgdu, at hon meinti út frá tí hon skrivaði hósdeginn um val í ótíð. Men at hon meinar tað sama sum restin av Tjóðveldinum

» At seta við og taka

KÁRI Á RÓGVI
KJAK Á SÍÐU 16

» Jú, val skal verða í ótíð

ANNITA Á FRÍÐRIKSMØRK
KJAK Á SÍÐU 18

Boða politinum frá á netinum

Kanska tað verður gjørt ov lítið við at eggja fólki at avdúka móguligar pusjarar í Føroyum – fólk, sum selja rúsevni. Tað eru nógv fólk, sum vita, hvør tað er, sum selur. Og í okkara litla landi eigur tað ikki at bera til ósæddur at fáast við slíkt virkseimi.

Men politiið hevur eina heimasíðu, www.politi.fo. Har ber til at geva politinum tipp og viðmerkingar. Politiið heitir beinleiðis á fólk um senda teimum tipp:

»Politiið hevur fyri neyðini at fáa kunning frá fólki til tess at kunna fyribyrja og greiða brotsgerðir og skapa tryggleika í samfelagnum.

Um tú veitst okkurt,

sum kann hjálpa politinum, kanst tú kunna politiið á ymsan hátt, t. d. her á heimasíðuni. Tú kanst eisini ringja ella venda tær persónliga til politistøðina.

Hevur tú tipp ella viðmerkingar til politiið, kanst tú skriva í teigarnar niðanfyri og trýsta á "send".

Hetta er sera einfalt. Umframt hetta, so eiga foreldur at vera meira vakn og fylgja við, hvat tey ungu fáast við. Tað er ein grundleggjandi skylda í tí at vera foreldur. Systkin og vinfólk eiga eisini sýna hesum áhuga, tí vit eiga øll »at varða um næsta okkara«, sum skrivað stendur. Gera vit øll tað, so koma vit hesum meningsleysa trupulleika til lívs.